

“ATEŞİN GÜCÜ, RÜZGÂRIN YÖNÜ”
ADANA BİLSEM BAŞARI ÖYKÜSÜ

Editör

Dr. Belgin BAĞRIAÇIK

 **Vizetek**
Yayıncılık

“ATEŞİN GÜCÜ, RÜZGÂRIN YÖNÜ” ADANA BİLSEM BAŞARI ÖYKÜSÜ

Editör

Dr. Belgin BAĞRIAÇIK

ISBN: 978-625-382-274-3

E-ISBN: 978-625-382-275-0

DOI: 10.54637/vizetek.9786253822750

Copyright © Vizetek

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Vizetek Yayıncılık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketine aittir. Vizetek Yayıncılık'ın izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı, elektronik, mekanik, fotokopi, manyetik, kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz.

Bu kitap, basılı ve elektronik (e-kitap) formatlarında yayımlanmaktadır.

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazar(lar)ına aittir.

Yayın Tasarımcısı / Koordinatörü: Ferit RESULOĞULLARI

Kapak Tasarımı: Dilşad ERGEN

Mizanpaj: Ahmet TUNÇDEMİR

Baskı: Ankara | Nisan, 2026



Seyranbağları Mah. İncesu Cad. 10/2 Çankaya/ANKARA

Tel: (0312) 482 00 11

Web: www.vizetek.com.tr

E-mail: vizetkeyayincilik@gmail.com

Yayıncı Sertifika No: 41575

Baskı: Vadi Grafik Tasarım ve Reklamcılık

Sertifika No: 47479

*Kişisel çaba ve azim içerisindeki ATEŞ; aile, öğretmen ve arkadaş desteği
o ateşi harlayan RÜZGÂRDIR.*

YAZAR KADROSU

AYŞE SENA CEREN

OZAN BEAZTAŞ

BARTU TUNÇ

ÖZGE TORUN

ÇAĞHAN GÖZEL

RENGİN AKKAYA

DEFNE BÜYÜK

RÜZGAR AKKÖSE

DEMİR KAR

SARP DENİZ ÖZTÜRK

DİDAR SOFUOĞLU

SELEN AKYEL

ECE NEHİR EVREN

SU NAZ

EFE DENİZ AK

ULAŞ DORUK SEYFETTİNOĞLU

EFE ESEN

YAĞMUR GİR MEN

ELİF İŞLEK

YAREN ESMA SUNTUR

HENA ÇELİK

YASEMİN ALTIÖK

METE ÖLÇER

ZÜMRA TORUN

NİL CERİT

EDİTÖR

Dr. Belgin BAĞRIAÇIK

YAZIM EKİBİ

Dr. Bülent Aytok ÖZALTIÖK

Dr. Esra METE BAKIR

Dr. Nurten KODAZ ÖCAL

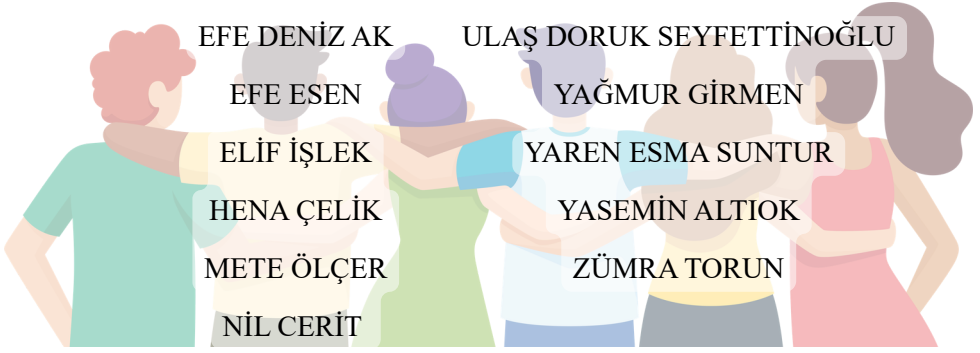
Dr. Sevda UĞUZ

REDAKTÖR

Uzman İlknur AKKUŞ

GRAFİK-TASARIM VE MİZANPAJ

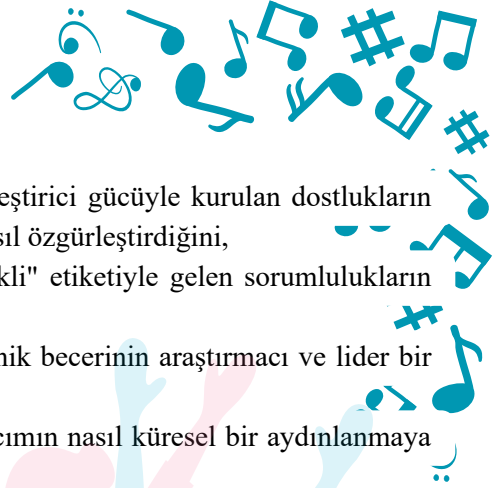
Uzman Dilşad ERGEN



ÖNSÖZ

Her yetenek, serpilebileceği doğru bir toprağa, nefes alabileceği geniş bir gökyüzüne ve onu harlayacak doğru bir rüzgâra ihtiyaç duyar. Elinizdeki bu çalışma, Adana Çukurova Bilim ve Sanat Merkezi (BİLSEM) müzik bölümünde 2017 yılından bu yana ilmek ilmek dokunan, doğal bir potansiyelin nasıl evrensel bir vizyona dönüştüğünü belgeleyen sekiz yıllık bir serüvenin öyküsüdür. Yazım ekibi olarak bizler, bu kitabı sadece akademik bir araştırma raporu olarak değil, aynı zamanda geleceğin aydın sanatçılarının iç dünyalarına açılan bir pencere olarak tasarladık.

Bu kitap 2025-2026 yılı müzik alanı proje öğrencilerinin proje dersi için hazırlanmış olduğu bir üründür. 2025-Eylül ayında proje öğrencilerinden toplanan verilerin, gruplara ayrılmış proje öğrencileri tarafından ilmek ilmek hazırlanarak 2026-Nisan ayında basıma hazırlandığı sekiz aylık bir süreci kapsamaktadır. Kitabın temelini oluşturan deneyimler, 2017 yılında Ankara koro şenliğinde atılan ilk adımlardan, 2024 yılında Budapeşte’de orkestra festivallerine uzanan geniş bir coğrafyayı ve zaman dilimini kapsamaktadır. Bu süreçte öğrencilerimiz sadece enstrüman çalmanın teknik detaylarını öğrenmekle kalmamış; Makedonya, Belçika, İtalya ve Macaristan gibi uluslararası sahnelerde müziğin evrensel dilini bizzat tecrübe etmişlerdir. Ancak bu yolculuk, sadece sahnelerle sınırlı kalmamıştır. Öğrencilerimiz, sanatı bilimsel disiplinle harmanlayarak uluslararası kongrelerde bildiriler sunmuş, makaleler yayımlamış ve projelerle patent ve faydalı model belgeleri olarak sanatı toplumsal bir faydaya dönüştürmüşlerdir. Öğrencilerimiz, 3. sınıfta nota bile bilmeden girdikleri bu kapıdan, bugün "erişilemez" görülen hedefleri somut birer başarı olarak gören, öz-güveni yüksek ve dünyayı çok daha geniş bir pencereden okuyan bireyler olarak mezun olmaktadır. Onların ifadelerinde yer alan "içteki ateş" ve "onu harlayan rüzgâr" metaforları, bu başarının sadece bireysel değil; öğretmenlerin, ailelerin ve akranların oluşturduğu o güçlü ekosistemin bir sonucu olduğunu göstermektedir.



Bu çalışmada;

- **Sosyolojik açıdan**, müziğin birleştirici gücüyle kurulan dostlukların ve kültürel etkileşimlerin bireyi nasıl özgürleştirdiğini,
- **Psikolojik açıdan**, "özel yetenekli" etiketiyle gelen sorumlulukların nasıl birer içsel güce dönüştüğünü,
- **Yetenek gelişimi açısından**, teknik becerinin araştırmacı ve lider bir kimlikle nasıl taçlandığını,
- **Vizyoner açıdan**, yerel bir kıvılcımın nasıl küresel bir aydınlanmaya evrildiğini göreceksiniz.

Editör ekibi olarak, bu boylamsal serüvene tanıklık etmenin ve bu değerli verileri bir araya getirmenin gururunu yaşıyoruz. Bu etkinliklerin gerçekleşme sürecinde bize destek sağlayan müdürlerimiz Sezai SARP KAYA, Hüseyin Ali ŞAHİN, İsmail ULUDAĞ; son yıla kadar öğrencilerini sarıp sarmalayan müzik öğretmeni arkadaşımız Meltem Ezgi TÜRKÖZÜ'ne teşekkür ederiz. Bu kitabın hazırlanmasında emeği geçen, hayalleriyle ufkumuzu açan öğrencilerimize; onlara rehberlik eden kıymetli öğretmenlerimize ve her zaman desteklerini hissettiğimiz ailelere teşekkürü bir borç biliriz. Geleceğin dünyasında sanatıyla düşünen, bilimle üreten ve vizyonuyla ışık saçan bu gençlerin izlerini sürmeniz dileğiyle...

Yazım Ekibi



İÇİNDEKİLER

BÖLÜM I:

POTANSİYELDEN PERFORMANSA BİR VİZYON İNŞASI

Bölüm Editörü: Dr. Belgin BAĞRIAÇIK

1. Giriş	1
1.1 Araştırmanın Amacı Ve Önemi	1
1.2. Kitabın Araştırma Yöntemi	2
1.2.1. Araştırma Deseni.....	2
1.2.2. Çalışma Grubu (Örneklem).....	3
1.2.3. Veri Toplama Ve Analiz Yaklaşımı	5
1.3. BİLSEM Müzik Sürecinin Deneyimsel Arka Planı (2017–2025).....	7
1.4. BİLSEM Müzik Biriminin Faaliyetleri (2017–2025).....	8
1.5. Kitabın Tematik Omurgası: Beş Boyutlu Dönüşümün Özeti	15
Kaynaklar	22

BÖLÜM II:

ÖZEL YETENEKLİ BİREYLERDE

SOSYAL SERMAYE VE KÜLTÜREL ETKİLEŞİM

Bölüm Editörü: Dr. Esra METE BAKIR

Yazarlar

Demir KAR- Hena ÇELİK- Mete ÖLÇER- Yaren Esma SUNTUR- Zümra TORUN

1. Giriş	25
1.1. Müzikal Yeteneğin Sosyal Tanınması ve Bireysel Farkındalık	26
1.2. Özel Yetenekli Bireylerde Sosyal Beklentiler ve Psikososyal Yansımalar ..	27
1.3. Müzik Eğitiminde Kültürel Sermaye ve Kültürlerarası Etkileşim.....	27
1.4. Özel Yeteneklilerde Akran Grupları, Sosyal Aidiyet ve Kolektif Gelişim	28
1.5. Çalışmanın Amacı	28
2. Bulgular	29
2.1. Birinci Araştırma Sorusuna İlişkin Tema ve Kategoriler	29
2.2. İkinci Araştırma Sorusuna İlişkin Tema ve Kategoriler	30
2.3. Üçüncü Araştırma Sorusuna İlişkin Tema ve Kategoriler	31
2.4. Dördüncü Araştırma Sorusuna İlişkin Tema ve Kategoriler	32
3. Sonuç ve Tartışma	33
4. Öneriler	36
Kaynaklar	40

BÖLÜM III:
ÖZEL YETENEKLİ GENÇLERDE YILMAZLIK VE BEKLENTİ YÜKÜ

Bölüm Editörü: Dr. Nurten KODAZ ÖCAL

Yazarlar

Çağhan GÖZEL- Özge TORUN- Selen AKYEL- Su NAZ- Rüzgar AKKÖSE

1. Giriş	43
1.1. Başlangıçtaki Psikolojik Dönüşüm: Çekingenlikten Aidiyete.....	43
1.2. Özel Yetenekli Kimliğinin Gölgesinde: Gurur ve Beklenti Yükü	44
1.3. Kriz Yönetimi ve Yılmazlık (Resilience).....	45
1.4. Yetenek Algısının Dönüşümü: Kıvılcımdan Aleve.....	46
1.5. Araştırmanın Amacı ve Önemi	46
2. Bulgular	47
2.1. Öğrencilerin Müzik Alanında Eğitime Başlama Sürecinde Yaşadıkları Deneyimlerinin Müziğe Yönelik Motivasyonlarına Etkisine Yönelik Bulgular	47
2.2. Özel Yetenekli Kimliğinin Psikolojik ve Sosyal Açından Etkilerine Yönelik Bulgular	48
2.3. Öğrencilerin Eğitim Sürecinde Geliştirdikleri Başa Çıkma Stratejilerinin Psikolojik Dayanıklılık Gelişimindeki Rolüne Yönelik Bulgular	49
2.4. Öğrencilerin Yetenek Kavramına Yönelik Algılarının Değişimine Dair Bulgular	50
3. Tartışma ve Sonuç	51
4. Öneriler	53
Kaynaklar	55

BÖLÜM IV:

**BİLSEM MÜZİK EĞİTİMİ SÜRECİNİN ÖZEL YETENEKLİ LİSE ÖĞRENCİLERİNİN
MESLEKİ YÖNELİM VE KARİYER BEKLENTİLERİNE KATKISI**

Bölüm Editörü: Dr. Belgin BAĞRIAÇIK

Yazarlar

Efe ESEN- Elif İŞLEK- Ozan BEYAZTAŞ- Yağmur GİRMEN- Yasemin ALTIOK

1. Giriş	57
1.1. Araştırmanın Amacı ve Önemi	59
2. Bulgular	60
2.1. Birinci Araştırma Sorusuna İlişkin Tema ve Kategoriler	60
2.2. İkinci Araştırma Sorusuna İlişkin Tema ve Kategoriler	61
2.3. Üçüncü Araştırma Sorusuna İlişkin Tema ve Kategoriler	62
2.4. Dördüncü Araştırma Sorusuna İlişkin Tema ve Kategoriler	63
3. Tartışma ve Sonuç	64
4. Öneriler	68
Kaynaklar	71

BÖLÜM V:
DİSİPLİNLER ARASI YETKİNLİK VE
ARAŞTIRMACI-SANATÇI KİMLİĞİ İNŞASI

Bölüm Editörü: Dr. Bülent Aytok ÖZALTIK

Yazarlar

Ayşe Sena CEREN - Didar SOFUOĞLU - Ece Nehir EVREN
Sarp Deniz ÖZTÜRK - Ulaş Doruk SEYFETTİNOĞLU

1. Giriş	75
2. Bulgular	78
2.1. Birinci Araştırma Sorusuna İlişkin Tema ve Kategoriler	78
2.2. İkinci Araştırma Sorusuna İlişkin Tema ve Kategoriler	79
2.3. Üçüncü Araştırma Sorusuna İlişkin Tema ve Kategoriler	81
2.4. Dördüncü Araştırma Sorusuna İlişkin Tema ve Kategoriler	83
3. Tartışma ve Sonuç	85
3.1. Teknik Yetkinlikten Sanatsal Kimliğe Geçiş	85
3.2. Sosyal ve Uygulamalı Öğrenme Gibi Çağdaş Yöntemler	86
3.3. Motivasyonun İki Yüzü: Rüzgâr ve Ateş Dengesi	86
3.4. Müzik Dışı Alanlarda da Çok Yönlü Yetkinlik Kazanımı	87
3.5. Üniversite Hayatı ve Müziğin Sürekliliği	87
4. Öneriler	88
Kaynaklar	91

BÖLÜM VI:
YERELDEN EVRENSELE - VİZYONER DÖNÜŞÜM

Bölüm Editörü: Dr. Sevda UĞUZ

Yazarlar

Bartu TUNÇ - Defne BÜYÜK - Efe Deniz AK - Nil CERİT - Rengin AKKAYA

1. Giriş	93
1.1. Vizyon Değişimi ve Aşılın Sınırlar	93
1.2. Potansiyel Farkındalık ve Aşılın Sınırlar	94
1.3. Müzik Eğitimi ve Kariyer Yönetimi	95
1.4. Araştırmanın Amacı ve Önemi	95
2. Bulgular	96
2.1. Birinci Araştırma Sorusuna İlişkin Tema ve Kategoriler	96
2.2. İkinci Araştırma Sorusuna İlişkin Tema ve Kategoriler	98
2.3. Üçüncü Araştırma Sorusuna İlişkin Tema ve Kategoriler	100
2.4. Dördüncü Araştırma Sorusuna İlişkin Tema ve Kategoriler	102
3. Tartışma ve Sonuç	103
4. Öneriler	105
Kaynaklar	108

BÖLÜM I

POTANSİYELDEN PERFORMANSA BİR VİZYON İNŞASI

Dr. Belgin BAĞRIAÇIK

1. GİRİŞ

Özel yetenekli bireylerin eğitim süreci, sadece akademik bir başarı hikâyesi değil; aynı zamanda bir kimlik inşası, sosyal bir habitat kazanımı ve potansiyelin nitelikli bir performansa dönüşme serüvenidir (Renzulli, 2011; Subotnik, vd., 2011). Türkiye’de bu serüvenin en önemli merkezlerinden biri olan Bilim ve Sanat Merkezleri (BİLSEM), öğrencilere sadece bilgi aktaran kurumlar olmanın ötesinde (Oruç, Cömert, 2026), onların dünyayı gördükleri pencereyi büyüten ve hayallerini somut başarılarla dönüştüren çevresel katalizörler olarak işlev görmektedir. Gagné’nin Üstün Yetenek ve Yetenek Ayrımı Kuramı (DMGT) temelinde ele alındığında (Gagné, 2004), Adana Çukurova BİLSEM müzik alanı öğrencilerinin 2016 yılından bugüne uzanan deneyimleri, doğal bir yeteneğin sistemli bir çalışma ve doğru destekle nasıl evrensel bir sanatçı kimliğine büründüğünü gözler önüne sermektedir (Baer, 2016).

1.1 Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bu kitabın temel odağını oluşturan araştırma; BİLSEM müzik alanı lise öğrencilerinin bu özel habitat içerisinde kazandıkları deneyimleri; sosyolojik, psikolojik, mesleki tercihler, yetenek gelişimi ve vizyon olmak üzere beş temel boyutta incelemeyi amaçlamaktadır. 2017 yılından 2024 yılına kadar geçen süreçte; yerel konserlerden uluslararası festivallere, TÜBİTAK projelerinden akademik bildiriler ve patent çalışmalarına uzanan geniş yelpazedeki faaliyetlerin, öğrencilerin bireysel ve sanatsal gelişimleri üzerindeki etkilerini anlamak bu çalışmanın ana motivasyonudur.

Bu çalışmanın önemi, özel yetenekli öğrencilerin gelişimini sadece "enstrüman çalma becerisi" ile sınırlı görmeyip, bu sürecin öğrencinin toplumsal duruşuna, kriz yönetme becerisine ve gelecek tasavvuruna nasıl yön verdiğini bilimsel verilerle ortaya koymasındadır. Öğrencilerin kendi ifadeleriyle, BİLSEM sadece nota öğrenilen bir yer değil; "müzik yapmanın ötesinde müziği yaşamının" öğretildiği bir yaşam alanıdır.